

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
Van de gemeente Olst-Wijhe

Wijhe, 29 september 2021

Betreft: 2021/003 AS Opmerkingen t.a.v. Beleidsevaluatie Wmo 2017-2020

Geacht College,

Olst-Wijhe is een mooie gemeente waar inwoners goed en prettig wonen.

Uit evaluaties blijkt dat de voorzieningen voor inwoners die een beroep doen op de WMO goed zijn afgestemd op de behoefte en de huidige vraag van de gebruikers van deze voorzieningen. Hierbij valt op dat er een hoge respons is op het jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek.

In de gesprekken van leden van de Adviesraad Samenleving met een aantal respondenten dat bereid was tot een nader gesprek blijkt in het algemeen tevredenheid over de WMO voorzieningen. De noodzaak van goede communicatie met de gebruikers wordt in deze gesprekken wel benadrukt.

Algemene opmerking n.a.v. de beleidsevaluatie Wmo

De Adviesraad beseft heel goed dat de nota een evaluatie betreft over een periode die inmiddels verstreken is en de vermelde aanbevelingen van toepassing worden geacht op een volgende evaluatieperiode.

In de Beleidsevaluatie doet u veel aanbevelingen naar aanleiding van de evaluatie. Helaas blijven deze aanbevelingen steken in algemeenheden. De termen: 'aandacht blijven houden voor', 'alert te blijven op' en 'het blijft belangrijk om' zijn niet concreet, zijn soms erg vaag en tonen geen daadkracht.

Daarom adviseert de Adviesraad Samenleving in deze beleidsevaluatie concreet aan te geven hoe de gemeente 'aandacht blijft houden voor' een bepaald thema. Door wie, op welk moment, op welke wijze. Daarbij is het niet noodzakelijk dat hele plannen reeds uitgewerkt worden, maar wel dat er een richting wordt gegeven aan een vage aanbeveling, zodat de lezer weet dat de gemeente er op een gegeven moment concreet mee aan de slag gaat en hier ook op kan toezien. De Adviesraad beseft dat het verder uitdiepen en concreet maken van de aanbevelingen veel tijd kost maar is desondanks van mening dat dit op z'n plaats is.

De Adviesraad Samenleving beveelt aan de jaarlijkse cliëntervaringsonderzoeken te blijven uitvoeren.

Nu de wettelijke voorschriften over de vragenlijst zijn gewijzigd en er meer lokale keuzevrijheid en accentuering mogelijk is, beveelt de Adviesraad aan om naast de kwantitatieve aspecten ruimer aandacht te besteden aan de kwalitatieve evaluatie en aandacht te besteden aan de signalering van veranderingen in de vraagstelling en behoeften van inwoners.

Door systematisch en gericht te evalueren en te signaleren kan de evaluatie een heel wezenlijke bijdrage leveren aan het in stand houden van goede WMO voorzieningen en aan aanpassingen van deze voorzieningen aan ontwikkelingen in de vraag, zodat ze ook in de toekomst goed blijven aansluiten op de behoeften van de gebruikers, ook van nieuwe gebruikers.

Enkele specifieke opmerkingen n.a.v. de beleidsevaluatie Wmo

Zelfstandig leven

Aangegeven wordt dat zo'n 87% van de Wmo-cliënten aan dat de ondersteuning die zij krijgen vanuit de Wmo passend is bij hun hulpvraag. Het gaat hier om het percentage van mensen dat gereageerd heeft op het cliëntervaringsonderzoek. Naar ons idee moet dit erbij vermeld worden.

De Adviesraad is van mening dat, ondanks het feit dat het aantal mensen dat op het cliëntervaringsonderzoek heeft gereageerd erg hoog is, pogingen in het werk gesteld worden nader onderzoek te doen bij de mensen die het formulier niet ingevuld hebben. Je mag niet veronderstellen dat die helemaal tevreden zijn. Mogelijk zou kwalitatief onderzoek binnen deze groep een ander beeld geven. De antwoorden op de in het ervaringsonderzoek gestelde vragen komen nu anoniem binnen. Het is dus thans onmogelijk de mensen die niet gereageerd hebben, te benaderen. Overwogen wordt voor de volgende keer de mogelijkheid te bieden dat cliënten op naam reageren. Het is niet duidelijk of men tevreden is over alle aspecten van de WMO-onderdelen. Scoren bepaalde onderdelen beter of minder goed? Hierbij te denken aan thuishulp en verstrekking hulpmiddelen en dagopvang. Is hier informatie over?

Uitgangspunt is kennelijk dat dit het geval is. Bij de indicering komen alle aspecten/onderdelen wel aan de orde. De Adviesraad beveelt aan de vier aanbevelingen concreter te maken door aan te geven wie dat op welke wijze wanneer gaat doen.

Elkaar ontmoeten

Het onderdeel over vervoer is naar ons idee meer een opsomming van de mogelijkheden die er zijn, maar niet echt een evaluatie.

Vraag: Is het vervoer geëvalueerd? Op kwalitatief en op kwantitatief niveau? Daarbij vragen we ons af of de gegevens die gebruikt zijn niet vervuild zijn door bijvoorbeeld Corona en de verminderde vraag naar vervoer hierdoor. Blijft er voldoende begeleiding voor mensen met een beperking die niet in een bus vervoerd kunnen worden.

Aanbeveling: Maak ook hier de aanbevelingen meer concreet. Hoe stel je het vast? Welke netwerkbijsluitingen en nieuwsbrieven? Maak duidelijk wat bedoeld wordt met 'intern' en 'extern' Ervaringen: In welke mate is het reëel om deze voorbeelden te noemen? We missen een scherpe toespitsing op de evaluatie van de Wmo. Dit is meer een opsomming van een aantal voorzieningen die in meer of mindere mate worden gefinancierd door de Wmo.

Een helpende hand

De 1^e aanbeveling zou wat sterker geformuleerd kunnen worden: het is niet alleen belangrijk om aandacht te blijven houden voor vrijwilligers en mantelzorgers omdat zij een belangrijke rol spelen.... De vrijwilligers en mantelzorgers zijn zelfs onmisbaar te noemen en moeten aan alle kanten ondersteund worden. Mensen houden lang de schijn hoog dat ze het allemaal als mantelzorger aan kunnen; laat een professional escalaties voorkomen.

Gezien de veranderingen in de omgang tussen mensen in de huidige tijd en de vaak hoge leeftijd van huidige vrijwilligers en mantelzorgers is het op z'n plaats bevreesd te zijn voor de toekomst. (Buiten het sociaal domein: Nu al kampen verenigingen e.d. in grote mate met het probleem van het ontbreken van inzet door vrijwilligers.) Op welke wijze speelt de gemeente een rol in het werven van vrijwilligers?

Meedoen op maat

Uw aanbeveling: Door de toename van aanvragen huishoudelijke hulp is extra aandacht nodig voor het indiceren. Gekozen is voor het invoeren van een nieuw normenkader (maatregel 53 eindrapportage heroverweging).

De aanbeveling is naar onze mening niet onderbouwd vanuit de evaluatie. Hij sorteert voor op de bezuinigingsoperatie. Wanneer je als gemeente niets doet aan de financiering door het Rijk naar de

gemeente wordt het tekort aan financiering afgewenteld op de zwakkeren in onze samenleving. Dit is onacceptabel!

Aanbeveling van de Adviesraad: Strijd als gemeente tot in Den Haag voor meer financiering voor het uitvoeren van de taken vanuit de Wmo en Jeugdwet. Ga niet akkoord met de wijze waarop dit nu uitgevoerd wordt. Maak als gemeente samen met andere gemeenten aan het Rijk duidelijk dat zij (de gemeenten) er voor passen de wetten van het sociaal domein uit te voeren als het Rijk niet voor voldoende budget zorgt!

We wijzen er nogmaals met klem op dat dit niet ten koste mag gaan van diegenen die genoodzaakt zijn gebruik te maken van de wettelijke voorzieningen! De Adviesraad Samenleving stelt duidelijk dat de gemeente niet akkoord dient te gaan met een zodanige financiering door het Rijk dat de taken in het sociale domein niet kunnen worden gedaan.

Aanbeveling: Kijk nog eens naar de aanbeveling die u geeft: 'Blijvend aandachthouden voor de aansluiting van werktrajecten van Werk en Inkomen naar toestroming naar werk.

Maak dit concreet. Hoe gaat u dit doen? Op welk moment, in welke nota? Met welke samenwerkingspartners? Wie zijn de werkgevers die zich hiervoor inzetten?

De weg weten

Ook hier missen we concretisering. Hoe blijf je op het juiste moment de juiste informatie verstrekken? Wie gaat dat doen?

En op welke wijze? In welke mate blijft de gemeente gebruikmaken van b.v. Huis aan Huis/Reklamix? Het is zaak de inwoners met regelmaat op eenvoudige, snelle en adequate wijze van informatie te voorzien!

Leren en verbeteren

Vraag: Is het uitvoeren van de bestuursopdracht heroriëntatie voorliggend veld en het inzetten van het gedachtegoed en werkwijze Positieve gezondheid geen tegenstrijdigheid?

De Adviesraad vindt het van belang dat de werkwijze Positieve Gezondheid ook wordt ingezet voor een breed scala van doelgroepen, w.o. die met een GGZ beperking.

Wat is er nodig

Nogmaals onze aanbeveling: Er moet extra financiering worden verworven bij de Rijksoverheid die wetgeving heeft vastgesteld die ingrijpt op de financiële huishouding van de Wmo.

De Adviesraad raadt aan om met name de kwalitatieve onderzoeken uit te breiden.

De Adviesraad Samenleving vraagt zich af of de planning 'in Control cyclus' verbetering behoeft om op meer punten in control te kunnen zijn? Is het afdoende als er tijdens de aanbesteding piketten worden geslagen voor welke de facturen binnen moeten zijn.

Samenvatting

De Adviesraad beseft dat het document een evaluatie betreft van werken en informatie die er uit voortkomt. Ook dat uit heel veel aspecten veel lering getrokken kan worden. Lering die moet leiden tot aanpassing van beleid en uitvoering in de volgende periode waarover het WMO-beleid van toepassing wordt en is. De uit de beleids-/evaluatenota naar voren gekomen informatie is in hoge mate informatief en de opgesomde aanbevelingen zijn van toepassing op de volgende periode. Juist om deze reden heeft de Adviesraad na uitgebreide studie en discussie gemeend te vragen om een aanpassing c.q. uitbreiding (ook in concreetheid) van deze aanbevelingen.

Namens Adviesraad Samenleving Olst-Wijhe

S. Kolkman
voorzitter